

# Huikkea Sandra Luna säkenöi

## MUSIIKKI

### Maailmantango

★★★★★

Sandra Luna ja Sexteto Tango del norte: Sami Pirttilahti (bandoneon), Mikko Helenius (bandoneon), Antti Heermann (viulu), Heikki Hämäläinen (sello), Ville Westergård (piano), Petri Mäkiharju (basso) Klubi 19.9.

● Kahdeksas Maailmantango räjähti käyntiin festivaalin historian huikkeimmalla konsertilla. Vuosikautia Tampereelle odotettu, argentiinalaisen tango kärkeen kuuluva Sandra Luna vangitsi yleisönsä säkenöivällä karismallaan, vahvoilla esityksillään, herpaantumattomalla läsnäolollaan ja tummalla, vivahteikkaalla äänellään.

Seitsemänvuotiaana laulajanuransa aloittanut Luna on esiintynyt kotimaansa tärkeimpien orkesterien ja muusikkojen kanssa 1970-luvulta saakka. Lunan kansainvälisen läpimurron varmisti vuonna 2003 ilmestynyt *Tango Varón* -albumi.

Lunan laulaessa tangot soivat hienovireisinä tarinoina ja leiskuvina draamoina, joiden käännteitä orkesteri värittää ja vie eteenpäin.

Laulajattaren täyteläinen ääni maalaa tunteita ja tekstisiltäjä käsinkosketeltavan vahvasti.

Pienenpienet harkitut yksityiskohdat ja vivahde-erot viimeistelevät kokonaisuudet. Dramaattisista elkeistään huolimatta Luna ei diivaile, vaan hän näyttää myös arvostuksensa orkesterin soittajia kohtaan.

Maailmantangon historian hienoimmassa konsertissa kuultiin myös tapahtuman historian hienoin yksittäinen numero, *Aníbal Troilon Che bandoneón*, jonka Luna esitti nerokkaan bandoneontaiteilija Mikko Heleniuksen kanssa. Lunan ja Heleniuksen yhteistyö oli tiivistä ja vuorovaikutteista, ja heidän musiikilliset näkemyksensä kohtasivat saumattomasti.

Vaikuttava oli myös Carlos Gardelin *Lejana tierra mía*, jossa Heikki Hämäläisen sellon tummat linjat ja pisaroivat pizzicat loivat Lunan äänimaailun kanssa rikkeettömän kauniin kokonaisuuden.

Tango del Norte vahvistuksineen soitti täpökkää tangoa ilman Lunaakin. Piazzollan *Mumuki* kuultiin kamarimusiikillisen kuulaana versiona, kun taas *La Yumba* sai jyrkän tulkinnan. Musiikin lomassa koettiin pari kaunista tanssiesitystä, joista sulavin nivoutui Pablo Zieglerin *Milonga en el viento* säveliin.

KIRSTI HOLMBERG

## GALLERIAKIERROS



YVETTE MONAHANIN *The Time of Dreaming the World Awake* kuvaa luonnontunteen leimaamaa maailmanlopun odotusta Bugarachin vuorella.

# Suorasukaisesti Belfastista

## KUVATAIDE

### Subjectivity: New Work from the Belfast School of Art

★★★

Taidekeskus Mäntinranta, Kuninkaankatu 2, Tampere.

### Persistency

Galleria Rajatila, Hämeenpuisto 10, Tampere 30.9. saakka.

● Mäntinrannan *Subjektiviisuus*-näyttely tarjoilee Belfastin taidekoulun valokuvaajien kannanotto-

ja maansa yhteisöllisiin ilmiöihin. Osa teoksista avautuu selitettynä, osa sulkeutuu salaperäisyyteen, enemmistö on suorasukaisia.

Irlanti näyttäytyy taistelun ja terrorin traumatisoimana, kesytömänä, haikeankauniina. Kuvien arki on monimuotoista: mormoniäidin lapsikeskeistä elämäntyötä, laman ankeuttaman tienoon uinuvia iltoja, poliisin järeenä näkyvää läsnäoloa ja sumuista ryteikköä, jossa IRA koulutti omiaan. Meri-uinnin harrastajia kuvannut **Christine Redmond** on tallentanut veden värien, meren eri ilmeiden kir-

jon ja ihmisten hartaat, avantouintia muistuttavat kastautumisrituaalit kunnioituksella.

**Yvette Monahanin** kuvasarja *The Time of Dreaming the World Awake* sisältää mystisiä otoksia luonnonhengiksi heittäytyvistä nuorista muhevan, utuisen maan rinnoilla. Valkoiset hevoset laiduntavat tarunhoitoisella Bugarach-vuorella, jota noustaessa selvärajaiset kasvillisuusvyöhykkeet vaihtuvat kuin tietoisuuden tasot.

**GALLERIA RAJATILAN** näyttely *Persistency* poimii kuvamuistoja

ja kohtauksia pienen kansanryhmän, svaabilaisten, historiasta ja nykyisyydestä.

Osa kuvasarjoista, kuten *Etwas zu Essen*, on visuaalisesti selkeä ja virkistävä näkökulma menneisyyden tuoreuttamiseen. Yhtenäinen sarja tyyniä, lyyrisiä jokimaisemia svaabilaisten pakkovaellukselta on hypnoottisen kaunis ja koskettava.

Osa muista teoksista jää ulko-kohtaisiksi, kuvaajan ajatus ei välily. Perhejuhlakuvat kiinnostavat siinä missä puolittutun albumikuvat.

KARLA LÖFGREN

## Maailmaa valaisevat lyhdyt

### Georges Pacheco: Amaltheé

★★★★

Galleria Koppelo, Hämeenpuisto 25, Tampere, 21.9. saakka.

Backlight-festivaaliin kuuluva näyttely eroaa muista lavastettuna taidevalokuvana. Portugalilais-syntyinen, Ranskassa asuva **Georges Pacheco** yhdistää myytin, jossa vuohi hoivaa Zeusta, ja Madonnen aiheen naturalistisen avoimiksi imetyksikuviksi.

Rintaruokintaa ansaitusti esille nostavat teokset virittävät myös ajatussilloja kulttuurien välille: pään peittäminen liitetään islamiin ja alistettuun asemaan. Neitsyt Marian kohdalla se symboloi korkeammalla voimalle alistumista. Alistaako äitiyskin naista? Se riippuu ympäristöstä.

## Seesteistä tarunhohtoa ilman ihmisiä

### Samuli Laurinoli: Maalauksia

★★★★

Galleria Saskia, Pirkankatu 6, Tampere, 24.9. saakka.

Taruajaiset, populääreistä fantasiamaailmoista tutut kummut ja virrat sekä spiraalikuvioidut kivet on maalattu öljyvärein, taidolla. **Hayao Miyazakista** muistuttavat visuaaliset elementit yhdistyvät kuohkeiksi ruokalajeiksi perinteisen sileällä maalaustavalla pihparminturaitoja ja romantiikkaa kaihtamatta.

Pienoismaailmat leijuvat avaruudessa tai taustan suurten massojen sylissä, eskapistisesti irti. Puut, talot ja taivaankappalet toimivat sisäisen maailman karttoina. *Kohtauspaikassa* kaksi puuta yhdistyy rakkauden pilveksi.

## Carraran marmorin laulaa

### Ari Virtanen: Valkea kivi. Marmoriveistoksia

★★★★

Galleria Emil, Vanha kirjastotalo, Keskustori 4, Tampere, 26.9. saakka.

**Ari Virtasen** veistoksissa on samaa eepistä myyttisyyttä kuin Tampereen taidemuseossa nähdyllä siperialaiskuvanveistäjä **Dashi Namdakovilla**. *Ukkoslinnussa* on kaukaisuuden historiallisia vaikutteita.

Hahmot ovat arkaaisen jyrkeviä, mutta herkkiä. Ihmistä kuvataan keväänä tai sateenkaarena. Oksat, lehdet ja muut määreet kuvioivat hahmoja. Kädet ovat tärkeitä. Kasvojen kuvaamiseen on saatu vaihtelua, samoin asentoihin, ojentautuviin, nojaaviin. Musisoivissa hahmoissa on piirteitä eri kulttuurien kansantaiteesta.

## Reheviä ja särkyneitä saviruukkuja

### Tuula Koskinen: Polun varrelta, Anna Upola-Lehto: Damaged Goods, Tsendpurev Tsegmid: The Colour of Homecoming.

★★★★

Galleria Koppelo, Hämeenpuisto 25, Tampere, 28.9. saakka.

**Tuula Koskinen** amatöörimäiset maalaukset ovat vahvaotteisia ja aistikkaita. *Aallottaren* anatomia ja perspektiivi heittelevät. Hellyttävässä keramiikassa parasta on lapsekkuus.

**Anna Upola-Lehdon** *Damaged goods* miellyttää ideallaan rikkoutuneiden ihmisten kuvaamisesta ja humanistiseen näkemykseen sopivalla tekniikalla. **Tsendpurev Tsegmidin** hypnoottinen videoteos välittää modernin nomadin persoonallisen turhauman.